

Sikkerhetsdatablad

AVSNITT 1 IDENTIFIKATION AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kylarväska OAT

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Frostvæske, konsentrert

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	Lantmännen Aspen AB
	Iberovägen 2
	SE-438 54 Hindås
	Sverige
	T +46 301 230000
	aspensds@lantmannen.com, www.agrol.se

1.4 Nødtelefonnummer

I nødstilfelle: Giftinformasjonen – Ring 22 59 13 00

AVSNITT 2 FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandningen

Acute Tox. 4, H302
Skin Irrit. 2, H315
Eye Irrit. 2, H319
STOT RE 2, H373

2.2 Merkingselementer

Piktogram

Varselord

ADVARSEL

Inneholder

1,2-etandiol

Kylarväska OAT

Faresetninger

- H302 Farlig ved svelging.
 H315 Irriterer huden
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 H373 Kan forårsake organskader (nyre) ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Sikkerhetssetninger

- P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
 P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
 P264 Vask hendene grundig etter bruk.
 P301+P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller en lege ved ubehag.
 +P330 Skyll munnen.
 P305+P351 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter.
 +P338 Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen
 P501 Innhold/holder leveres til godkjent avfallsanlegg i henhold til lokale bestemmelser.

2.3 Andre farer

Etylenglykol kan tas opp gjennom huden.

AVSNITT 3 SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Stoffets navn	EF-nr	CAS-nr	REACH reg nr	Vekt %	Faresetninger
1,2-etandiol (etylenglykol)	203-473-3	107-21-1	01-2119456816-28	90-100	Acute Tox. 4, H302 STOT RE 2, H373
Kalium 3,5,5-trimetylheksanoat	299-890-3	93918-10-6	*	1-<3	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1, H314 Eye Dam, 1, H318

*Ikke tilgjengelig eller ikke REACH-registreringskrav.

Produktet inneholder også denatoniumbenzoat (Bitrex) og farge som ikke påvirker klassifiseringen.

Andre opplysninger

Angitt faresetninger er forklart i avsnitt 16

AVSNITT 4 FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Etter innånding: Frisk luft og hvile. Hvis det oppstår symptomer, kontakt lege.
 Etter øyekontakt: Skyll øynene med vann i minst 15 minutter. Hold øyelokkene fra hverandre, fjern alle kontaktlinser. Hvis symptomene vedvarer, kontakt lege.
 Etter hudkontakt: Fjern forurenset tøy. Vask huden med såpe og vann.
 Etter svelging: Skyll munnen og drikk vann. **Ikke** fremkall brekninger. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.

Kylarväska OAT

4.2 De viktigeste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Inånding:	Dampene kan i høy konsentrasjon forårsake svimmelhet, søvnighet og hodepine.
Øye:	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Hud:	Er avfetting. Irriterer huden.
Svelging:	Mindre mengde forventes ikke å gi noen akutte eller forsinkede symptomer. Store mengder kan forårsake kvalme og oppkast. Kan forårsake organskader (nyre, sentralnervesystemet) ved gjentatt eksponering gjennom svelging og kan forårsake hodepine, svimmelhet, kvalme, oppkast, forvirring og i alvorlige tilfeller bevisstløshet.

4.3 Angivelse av umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

-

AVSNITT 5 BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokkingsmidler

Egnet slukningsmiddel: pulver, skum karbondioksid (CO₂) eller vanntåke.

Uegnet slukningsmiddel: Direkte vannstråle.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan giftige og korroderende gasser utvikle seg.

5.3 Råd til brannmannskaper

Forholdsregler i henhold til standardprosedyren for kjemiske branner. Bruk kun vann for å avkjøle beholdere som er utsatt for brann.

AVSNITT 6 TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Unngå kontakt med øyne og hud.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre utslipp til avløpssystem, vassdrag og på bakken.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Oppsamling med egnet absorpsjonsmiddel som sand, eller aktiv leire.

Håndter som farlig avfall.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 for personlig verneutstyr og avsnitt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

AVSNITT 7 HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå langvarig eller gjentatt hudkontakt. Unngå innånding av damper, tåke eller røyk. Ikke bruk forurensset tøy.

Kylarv tska OAT

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevares tørr og k lig. Produktet er hygroskopisk. Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se avsnitt 1.

AVSNITT 8 EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametrer

Grenseverdier for eksponering i arbeide

Navn	Cas nr	ppm	mg/m ³	Anm	Sist endret
1,2-etandiol	107-21-1	20	52	HE ¹	2012
		40	104	S	

Referanse: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier, Arbeidstilsynet.

¹ Grenseverdien er basert på beregning av summen av gass- og partikkelform (aerosol) av stoffet.

Anm:

HE: Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden. EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

S: Kortidsverdi er en verdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker som ikke skal overskrides i en fastsatt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annet er oppgitt.

Annen informasjon

DNEL:

1,2-Etandiol	Arbeidere				Generell befolkning			
	Langsiktig eksponering				Langsiktig eksponering			
	Systemiske virkinger		Lokale virkinger		Systemiske virkinger		Lokale virkinger	
Inhalasjon	-	mg/m ³	35	mg/m ³	-	mg/m ³	7	mg/m ³
Dermal	106	mg/kg	-	mg/kg	53	mg/kg	-	mg/kg

PNEC:

1,2-Etandiol	Ferskvann:	10	mg/l
	S�vann:	1	mg/l
	Periodisk utslipp:	10	mg/l
	Sediment (ferskvann):	20,9	mg/kg
	Jord:	1,53	mg/kg
	Kloakkbehandlingsanlegg	199,5	mg/l

8.2 Eksponeringskontroll

Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

Sørg for god ventilasjon. Arbeidsmetoder er utformet for   hindre direkte kontakt.

Kylarväska OAT

Personlig verneutstyr

Åndedrettsvern:	Bruk åndedrettsvern hvis ventilasjonen er utilstrekkelig. Åndedrettsmaske med følgende filtre: A (brun).
Øyevern:	Bruk vernebriller (beskyttelsesbriller med sidebeskyttelse eller full ansiktsskjold) ved sprut.
Hudvern:	Bruk vernehansker (nitril, butylgummi, PVC eller neopren) og verneklær.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering

Forhindre utslipp i avløp.

AVSNITT 9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand:	Viskøs væske
Farge:	Gul
Lukt:	Svak lukt
Smeltepunkt / frysepunkt:	ca -34 ° C (50% løsning) ca -18 ° C (33% løsning)
Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde:	> 170 °C
Antennelighet:	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig, men kan antennes og opprettholde brann.
Nedre og øvre eksplosjonsgrense:	Ingen oppgave
Flammepunkt:	>111 °C
Selvantennelsestemperatur:	> 400 °C
Spaltingstemperatur:	Ingen oppgave
pH:	7,5 - 9
Kinematisk viskositet:	Ingen oppgave
Løselighet:	Løselig i vann.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	log Pow -0,30
Damptrykk:	0,7 hPa (20 °C)
Tetthet og/eller relativ tetthet:	1,13 g/cm ³ (20 °C)
Relativ damptetthet:	2,6 (luft = 1)
Partikkelegenskaper:	Ikke relevant (væske)

9.2 Andre opplysninger

9.2.1 Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser
Ikke relevant.

9.2.2 Andre sikkerhetskjennetegn
Ikke relevant.

AVSNITT 10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produktet er ikke reaktivt under normale forhold.

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale forhold.

Kylarväska OAT

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4 Forhold som skal unngås

Ingen spesifikk.

10.5 Uforenlige materialer

Unngå sterke syrer og baser.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen kjente farlige nedbrytningsprodukter.

AVSNITT 11 TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet

Ikke ansett for å være akutt giftig.

1,2-etandiol	LD ₅₀ oral rotte: 7712 mg/kg
	LC ₅₀ inhalasjon, rotte: > 2,5 mg/l
	LD ₅₀ dermal, kanin: > 3500 mg/kg g

Hudetsing/hudirritasjon

Er avfetting. Irriterer huden. Etylenglykol kan tas opp gjennom huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Gir alvorlig øyeirritasjon.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Ikke ansett sensibiliserende.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller

Forventes ikke å forårsake mutasjoner i kønsceller

Kreftframkallende egenskaper

Forventes ikke å forårsake kreft

Reproduksjonstoksisitet

Ikke ansett for å være giftig for reproduksjon.

Spesifikk målorgantoksisitet (STOT) – enkelteksponering

Innånding i høy konsentrasjon kan forårsake svimmelhet, døsighet og hodepine. Ved svelging påvirkes nyrene og sentralnervesystemet.

Spesifikk målorgantoksisitet (STOT) - gjentatt eksponering

Kan forårsake organskader (nyre) ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Aspirasjonsfare

Ikke ansett for å være farlig ved aspirasjon.

Kylarväska OAT

11.2 Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper

Basert på tilgjengelig informasjon, inneholder blandingen ikke stoffer som det er påvist har hormonforstyrrende egenskaper i samsvar med kriteriene i forordning (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605, i en konsentrasjon $\geq 0,1$ % (w/w).

AVSNITT 12 ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Produktet er ikke klassifisert som miljøfarlig.

12.1 Giftighet

1,2-Etandiol	LC ₅₀ , Fisk, 96 h: 41 000 mg/l (Oncorhynchus mykiss)
	EC ₅₀ , Daphnia, 48 h: 46 300 mg/l (Daphnia magna)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Lett nedbrytbar.

Nedbrytbarhet: 90 - 100 %, 10 d, (OECD TG 301 A). (Aktivert slam, relatert til: kjemisk oksygenbehov)

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ikke ansett som bioakkumulerende.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet er oppløselige i vann og anses å være mobile i jord.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Basert på tilgjengelig informasjon, inneholder blandingen ikke stoffer som oppfyller kriteriene for PBT- eller vPvB-stoffer i henhold til vedlegg XIII i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Basert på tilgjengelig informasjon, inneholder blandingen ikke stoffer som det er påvist har hormonforstyrrende egenskaper i samsvar med kriteriene i forordning (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605, i en konsentrasjon $\geq 0,1$ % (w/w).

12.7 Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13 SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Produktrester, spill etc. er klassifisert som farlig avfall. Bortskaffelse, transport, oppbevaring og håndtering av avfallet må være i samsvar med nasjonale forskrifter. Avfall fra produktet må ikke tillates i jord eller vann, eller slippes ut i miljøet.

Forhindre utslipp i avløp.

Kylarväska OAT

Klassifiseres som farlig avfall, av typen HP 5 Giftvirkning på bestemte organer (STOT) / Aspirasjonsgiftighet og HP 6 Akutt giftighet.

Førslag på avfallskod (EAL): *16 01 14 frostvæske som inneholder farlige stoffer

Emballasje

EAL-kod: 15 01 02, Emballasje av plast

EAL-kod: 15 01 04, Emballasje av metall

Emballasje som inneholder synlig rester av farlige stoffer må håndteres som farlig avfall og bortskaffes godt forseglet.

EAL-kod: *15 01 10, Emballasje som inneholder rester av eller er forurensset av farlige stoffer.

AVSNITT 14 TRANSPORTOPPLYSNINGER

Duktet dekkes ikke av reglene for transport av farlig gods.

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA /ICAO
14.1 FN-nummer eller ID-nummer	N/A	N/A	N/A	N/A
14.2 FN-forsendelsesnavn	N/A	N/A	N/A	N/A
14.3 Transportfareklasse(r)	N/A	N/A	N/A	N/A
14.4 Emballasjegruppe	N/A	N/A	N/A	N/A
14.5 Miljøfarer	N/A	N/A	N/A	N/A

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke relevant.

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant.

AVSNITT 15 OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i samsvar med EUROPAPARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) og KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) nr. 2020/878 av 18.

Kylarvætska OAT

juni 2020 om endring av Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).

Forordninger/forskrifter

Forordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

Forordning (EU) nr 1357/2014 (Avfall).

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften)

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften):

Deklarasjonsnummer: 651020

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Leverandøren har ikke utført noen vurdering av stoffets eller stoffblandings kjemikaliesikkerhet.

AVSNITT 16 ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifiseringsprosedyre

Test data prioriteres i klassifiseringen av produktet. I fravær av testdata er klassifiseringsregler i forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP) om klassifisering og merking benyttet.

Fullstendig tekst til faresetninger nevnt i avsnitt 3

H302	Farlig ved svelging.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315	Irriterer huden.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H373	Kan forårsake organskader (nyre) ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Forkortelser

ADN	International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways
ADR	International Carriage of Dangerous Goods by Road
BCF	Bio Concentration Factor
BOD5/COD	Biological Oxygen Demand 5 days/Chemical Oxygen demand
BOD (MITI)	Biological Oxygen Demand (= et mål for stoffets bionedbrytbarhet)
DNEL	Derived No Effect Level
EAL	Den europeiske avfallslisten
EC ₅₀	Effective Concentration (= konsentrasjonen ved 50 % effekt)
ECHA	European Chemical Agency
EmS	Emergency Schedule Information
IATA/ICAO	IATA Dangerous goods regulation / ICAO Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air
IARC	International Agency for Research on Cancer
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code
IC ₅₀	Inhibitory Concentration (= konsentrasjonen ved 50 % hemning)
LC ₅₀	Lethal Concentration (= konsentrasjonen det ville føre til 50% død)
LD ₅₀	Lethal Dose (= dosering det ville føre til 50% død)
Log Pow	Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann
MITI	Ministry of International Trade and Industry, Japan
NOEC	No Observed Effect Concentration

Kylarväska OAT

NOAEC	No Observed Adverse Effect Concentration
NOAEL	No Observed Adverse Effect Level
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PBT	Persistent Bio-accumulative and Toxic substance
PNEC	Predicted No Effect Concentration
RID	International Carriage of Dangerous Goods by Rail
SVHC	Substance of Very High Concern
vPvB	very Persistent and very Bio-accumulative substance

Råd om utdanning

Før du bruker dette produktet, bør du ha opplæring som er relevant for produktets egenskaper og relevant bruk.

Referanser

Informasjon fra produsenten: SDS på svensk, 2023-09-18.
Classification & Labelling Inventory Database, ECHA.
Registered substances, ECHA.

Versjonsbeskrivelse

Informasjonen er revidert i følgende deler av sikkerhetsdatabladet: 1, 2, 4, 11, 12.

Sikkerhetsdatabladet er datert 2024-08-27 og erstatter versjon utformet 2023-12-05.